

Ազգային

Հանձնախմբերը դիտարկում են 1996 թ. ծրագիրը

Միացյալ Ազգերի կազմակերպության Պարենի համաշխարհային ծրագիրը Հայաստանում հաստատվել է 1993 թ. հոկտեմբերից: Ծրագիրը սերտ է մարտից մարտ եւ այդ կառավարությանը արդեն հանձնարարներ են գալիս Հայաստան ուսումնական կառույցներ կառուցելու, հեծազա ծրագրեր կազմելու, եւ ցուց աղյուս, կոչով դոնորներին դիմելու համար:

1995 թ. Համաշխարհային դարենի ծրագիրը (ՊԳԾ) Հայաստանում բաշխել է 12 հազար 230 տոննա սարքեր սեւակի սննդամթերքի: Օգնությունը հասկացվել է փաստաթղթերով, երբ ի մերտում սեղահանվածներին, որոնց թիվը կազմում է 140 հազար: ՊԳԾ սննդի օգնությունը օգտվել են նաեւ «Փարոս» ծրագրում գրանցված սոցիալապես կարիքավոր շուրջ 100 հազար մարդ: Ընդհանրապես ՊԳԾ ն ամենափոքր կազմակերպությունն է ՍՄԿ-ի համակարգում: Մեր դիտարկմանը, որ «Փարոս» իրեն չի արդարացնում, Բանի որ այնտեղ ճշտորեն չի արտադրվում ուղիղ են իսկապես անապահով խավերը, ՊԳԾ հայաստանյան գրասենյակը սեփական շտաբով հետաքննում էր համակարգը հիմնադրվել է Միացյալ Նահանգներին զարգացման գործակալության (USAID) կողմից եւ, իր կարծիքով, բաղադրանքները մեխանիզմ է մնում է միայն, որ մարդիկ իրեն նախածոնություն հանդես բերեն եւ գրանցվեն: Ինչ վերաբերում է կրկնական գրանցումների փաստին՝ որն, ՊԳԾ սեղակացրեց, որ փաստաթղթերի մի մասը ընդգրկվել էր նաեւ սոցիալապես անապահովների ցուցակներում: Կային նաեւ կրկնական գրանցման այլ դրդադասաններ, ինչպես օրինակ, բնակչության վայրը փոխելուց առաջ եւ հետո գրանցվելը: Կառավարության հետ մեկտեղ որոշում կայաց

Ավարտվել 1995 թիվը, դարձավ այդուհուրե, դարձավ յուրահանջություն, նաեւ ազգի ու մարդկության կենսագործության հերթական էջը: Բայց նրա հետ մեր հաշիվները դեռ փակված չեն:

Մի դեպ հետ նայենք, հայացք նետենք մեր անցած այդ մեկ տարվա ճանապարհի վրա, տեսնենք ինչ չինք նա մեզ եւ ինչ մնաց որսով: Լեւեն կորուսաների մասին: Լեւեն մեր հարազատ այն բնասանիների մասին, որոնք եկեղեցիներ նախորդող սարիներին երկիրը լրացնելին, որովհետեւ երկիրը նրանց եւր իրաւորվելը կերակրել: Ըստ նրա խոսքի, հոգնել ենք, էլ չխոսենք մուրազող ծերերի, մանուկների, եւ այն դեռահաս աղքատների մասին, որոնք հույս ու հեծարան չունենալով, նեղվել են փողոց, եւ մեր այն արդեն բնակացել է դրան եւ կարծես հաւսով ենք դրա հետ: Իրավար երեկոների ու ցերի մասին նույնպես լսենք, զգվել ենք խոսելուց: Խոսելով մեր ե

է համարենք անօժակայանի վերաբերումը, որի արթիվ Մակվայի կողմից մեր հանրապետության նախագահին շնորհակց որսակավոր Աստուակնի դիտում, որովհետեւ դրան չի տեղի տրվել: Երբեք մեր արժանազակ է Մակայն աստուակայանի վերադարձումը ինքնին իրադարձություն չեղավ մեզ համար: Աստուակայանի վերադարձումը մից հետո մեր ստացած կենսաակտիվացի օրագրով չափելացավ: «Մեր է գնում աստուակայանի արտադրած կենսաակտիվացի» հարցին աստուակայանի սեփականությունը ռադիոյով դասաթղթերով: «Մեր գործը աստուակայանի անխափան աշխատանքն անդադրվել է, էլ կենսաակտիվացի արտադրանքն մենք անկարող ենք չունենք»: Հանելուկին որսաստանն զննող չկար եւ մարդիկ վտրոնեթին ինքնուրույն դասաթղթերով գտնել: Իրեն սկսեցին դասվել, քն ազգի գոյությունը վստահելու գնով վերադարձված աստուակայանի

նույն գյուղից եղած բարձրագույն կրթությամբ ուսուցիչներ են: Մի՞թե նրանք աստուակում չեն դաստիարակ իրենց դուրսերը, չեն գտնի միջոցը դաստիարակելու:

Իշխանությունը եկած նորերը, առաջին հերթին լեզվին մեակույրի ուրջ բնագավառը: Բայց որտեղից որտեղ հայտնվեց մի Լուրս Եզրագրայան, ասես առաջին վերուս, խավալի, հուսահատության, մոռնալանջի մեջ բաղված երեսնամու կարողացավ վերսին մեր ապրելու բացել Հիդարտոնիայի մեծ դակիլինի դոնորը, առաջվա շուրջ, քննությունը ու լույսերով ողորկված:

Ամիսներ առաջ Ազգային օգնությանը բաշխում մենք բախտ ունեցանք դիտելու, քննելու «Օրեկո» օմբրան, որն իր շեղումը պարզ, բլաց քն գերազանցում է հեղուկ մնացած սարիների մեր շտաբ բոլոր Բեդ ներկայացումներին:

Ոսիր է կանգնել եւ սեղծագործական

ՍՏԱՎՈՐԱԿԱՆԻ ԽՈՍԱ

Մեզի՞ր շնչելու ջանքեր են արվում

Բեկոնի խավան ու ցուրք չի վերանում: 1995 թիվը նախորդ սարիները շատենք քն վատ, լավ էլ չեղավ: Բայց եւ նախորդներից երկ ոչ ավելի, առաջ նաեւ դրական ուղաւորություններ հարտանկներ, ծնունդներ չեղան: Բեդ անողների Բեդ չղակասեց: Ունեցանք նաեւ ծիծաղելու, զիարհանալու անհամար աղիքներ, անհամեմատ Եւս Բան նախորդ սարիներին:

Պետական ամենամյա մրցանակները մեզանք վերադել են, եւ մեզ մնում է արդեն երազել Նորեյան մրցանակների մասին: Այդ մրցանակի չորս հինգ հավակնորդ ունեցանք անցած մեկ տարվա ընթացքում, բոլորն էլ առաջարկված դրերում: Ամենավերջին հավակնորդը, որի մասին տեղեկացանք մամուլից, առաջարկվել է դարձյալ դրերում, մեր հանրապետության առաջին վարչապետ Կազգեն Մանուկյանն է: Նրա վարչապետական գործունեության Երջանից մեր հիշողության մեջ անցնելի են մնացել նրա երկու հայաստանությունները: Մեկն այն է, որ նոր կողակարավորություն չի լինելու, վարչապետը ներսն շնորհեց նախկին կառավարիչը դասնայաներին, ինչը նորերին էլ արտոնել վստահ, առանց ստանանափակումների հետեւել ենք օրհնակին: Մյուս հայաստանությունը, քն մենք համաշխարհային ազգ ենք, հասկանալի մնաց միայն իրեն: Ի՞նչ նեանակալից գործերի համար են դրերում մեր նախկին վարչապետին ներկայացրել միջազգային այդ բարձրագույն դարձելին, մեզ հայտնի չէ, ներկայացնողներ երեւի գիտեն: Նրա տան, ինչ խոսք, ազգովին ողիսի ուրախանանք, Բանի, մեր համաշխարհային ազգ լինելը չգիտենք, բայց ու դրական սեմափատ չենք, Բան աշխարհի մնացյալ բոլոր ազգերը, մեզ լավ հայտնի է:

Մեր ներկա վարչապետը, դարձյալ դրերում, ինչ ինչ խաղաղու, մեզ անհայտ հեղինակավոր մարմինների կողմից անապալել ու հայտնվել է այս Տարվա մարդը: Ինչի՞ հիման վրա: Իր ժողովրդի համար ունեցած ծառայությունների: Որո՞նք են դրանք, որ դրերում գիտեն, մենք այստեղ չգիտենք: Երբ մի քան կարող ենք հիշել վարչապետ Բագրատյանից խորհրդարանում արված հարցադրումները նրա ձեւով դասաթղթերն է, համաձայն որի գործողման զնալիս ինքն իրեն վարչապետ իրավունք ունի իջնանելու հինգ աստղանի պարտաճանաչում, բայց նախընտրել է երեք աստղանի պարտաճանաչում, ինչու՞, նրա՞ համար, որ իր գործողմանը Եւս քանի չնսի իր սովորյալ ժողովրդի վրա: Ամենակին ոչ: Իր իսկ խոստովանությամբ «Մարդուր» ծխախոտի մի մեծ դասար հետո առած տուն ասելու նպատակով: Դժվար է արդյոք մեր վարչապետին այս մի հասիկ արտաբով դասակարգել նրա մարդկային անբողբոջական կերպարը: Այդ դարձ չէ՞, որ նրան տարվա մարդ հռչակողների չափակեթոր այն չէ, քն Բագրատյան կան ղեծական գործիչը բախտավորություն, քն՞ դժբախտություն է իր ժողովրդի համար, նրան դեղի լուրջ է առաջնորդում, քն խլում է լույսի նրա ունեցած վերջին շուրջ էլ:

Անցնող 1995 թվի ամենախոսքը իրադարձությունը մեր ազգի կյանքում քննա ողիս

արտադրած կենսաակտիվացի վաճառվում է հարեւան հանրապետություններին: Խեղադարձվել կարելի է Այդուհուրե ասել եւ արտադարձել սեղակական ժողովրդին: Նրա՞ համար, որ հանդուրժում է ամեն բան: Սերպուրություններ ավելի հեռուն տարան մարդկանց, իր քն աստուակայանի արտադրած անբողբոջ կենսաակտիվացի վաճառել չկարողանալով, մնացածն էլ բաց են բողբոջ գեներ մեջ, միայն քն ժողովրդին չիտանի: Չառանգանք է: Բայց ովքե՞ր են մարդկանց մղում ողախանությունը կորցնելով զառանգել: Երկ արդյո՞ք զառանգանք է լույս ենք նաեւ, որ ժողովուրդը վճարումակ չէ, դրա համար էլ բող Բեդի խավարում:

Նախաստուակայան օրերին, կարելի էր համարել տոնական նվեր ամերիկյան նավթի բաշխումը բնակչության կարիքավոր խավին, անունը ճիշտ, բայց զգալի զուժարեն գանձակեցին ստացողներին: Մարդիկ կարող էին, քն չէին կարող, սկզբին: Եւս չունեին, ծնունդ երախի մեջ ենք: Բաշխումը կասարում է հանրապետության «Փարոս» կոչվածը, որը ինչ տառադրանք ու ժողովուրդի շրջանակներում բնակչությանը, լրագրողների կողմից իրավամբ կոչվելով ոչ քն վարուս, այլ Բան: Բայց արի ու շեւ, որ «Փարոսի» գործունեությամբ կիսացած է Հայաստանի ամերիկյան դեսպանը: Իր ուղղորդությունն նա հայաստանը, որ ինքնին հեծանում է նավթի բաշխմանը, երբ էլ բաշխման մի Բանի կեծերում, համոզվել է, որ «Փարոսը» վաղուց է կասարում իր խնդիրը: Պարոն դեսպանն իր այս ուղղորդող ծառայությունն արեց հենց այն օրը, երբ սկսվեց մի բաղձություն, եւ էլ հետեւեր, առաջնից երեկո նավթի հեր կանգնելուց հետո, նավթ բերող մեքենան այնուհետ էլ չկարող, ծեծումայն ցրվեցին սենք: Հիացմունքի է արժանի մեր իշխանավորների այս ծիղրը, որ կարողանում են օտարների վրա այդպիսի ներգործություն ունենալ, այդպես կասարողներին: Մենք տեսնում ենք, որ մարդը մեկ է, նրանք զնալվում են չեղած հանդերձանով: Թե՞ նրանք կուր են ծնանում, քն՞ մերոնց մերկությունը նրանց արտոն է, նրանց գործին գալիս է, քն՞ նրանք ուզում են, որ մենք մուրացկան ենք դարձել մուրացկան մնանք, մեք Բանից իրենց ծեծելին, իրենք ողորման մեջ, դիմացը մենք հոծարակված մեր այնի լույսը հանենք դենք իրենց բուրք, ինչ որ դրեր առաջ դարձիկներն էին ուզում բողբոջությամբ առնել մեզանցից, ինչի որ դրերով ծգտու էր բուրքը հասնել անօրինակ վայրագություններով:

Մեր չիվականաձ հայկական դուրդի երտող դասարանցին չար բախտի կամով քնկնում է Ամերիկա, այնտեղ նրա գիտելիներով հիանում, նրան տեսնում են հինգերորդ դասարանում: Այստեղ դասական կառուցվածքի մեր դուրդները վերածնունդ են քսո դրսի մողեկներին, որից իրենք իսկ, դրա տեղեր արդեն սասակի դժգոհ են: Իսկ մեր Ազգային ժողովին կառավարության ներկայացրած գալիս տարվա բյուրեղի համաձայն փակվելու են հանրակրթական մի Եւս դուրդները: Բայց ո՞ր դուրդը կերտվալի իր դուրդից, երբ ամեն գյուղում, գրեթե բոլոր դասավանդողները

բուրեց կյանքով է աղյուս Պարոնյանի անվան կոնդիտայի բաշխումը: 1995 թ. նա նրա բաշխումը քննեց նաեւ Թրվիլիսի հայկական, Գյումրիի, Վանաձորի եւ Հազարանի բաշխումներին իրենց արվեստը ներկայացնել մայրաքաղաքի բաշխումներ հասարակությունը:

Եւս սարիներ առաջ ճանաչված ու սիրված երիտասարդ հանդակագործ Արտ Չախմախյանը մեծ դժվարությամբ, մեծ ջանով հեծացավ հայրենիքից, ստելով «Մարտափում են այն մահից, որ Լուրսը չեստած մեռնելու են»: (Գոյություն ունեւ երկաթի վարագուր): Այսօր, այս ճանաչագույն դայժաններում, հայ նկարիչներ ոչ միայն ետանդով սեղծագործում են, այլեւ միջոցներ են հայրապրել եւ Փարիզում, զոգել հենց Լուրսի հարեւանությամբ, գեղ են մի փոքրիկ արվեստանոց, որ երկու երեք ամսով, երկու երեք նկարիչ են գործողվում, աշխարհի արվեստների այդ մեծագույն խոստանաբանում աղբյուր, սեղծագործելու, Եւսիկու աշխարհի մեծերի հետ, ներկայացնելու իրենց արվեստը, ներկայացնելու հայ արվեստը աշխարհին: Արտ Չախմախյանը, երբ դեռանա միջուկ այս օրերը, հարկադրված չէ լինի հայրենիքից մեկ կրոնիցե հեծանալու, ուղով, նա իր ավելի լավ, Բան որեւէ մեկը գիտի, քն արվեստագետ ինչ է կորցնում, երբ կանգնած չէ հայրենի հողի վրա:

Իսկ մեր դարձյալ նախկին ու ներկա իշխանավորները, կանգնած են հայրենի հողի վրա, բայց հայացքներ ողված է դրերին: «Իշխան» լինելը չի բավարարում նրանց, նավթ խոսակող օվկիանոսաբնակ վրթալի գլխաշիկների հետ են դասարան ուղեր չափել Նորեյան մրցանակը, Տարվա մարդ աշխարհի չափանիշներով:

Հայաստանի նկարիչների միության նախագահը, դասելով Հայաստանի ներկա դայժաններում այդ միության գործունեությունից, մի՞թե ոչ քն տարվա, այլ բոլոր ժամանակների մեծաստուղ գրիտ մարդկանցից մեկն համարվելու քնկնածու չէ, արժանի ավելի, Բան Նորեյան մրցանակի առաջարկված անցյալ տարվա հայազգի քնկնածուներն են: Պարոն նախկին ու ներկա իշխանավորների համար հետեւելու լավագույն օրինակներից մեկն է նա Պողոս Հայրապետը, որը հուշում է իրենց լրագրած հայացքը այդպես չիտանք դրերին, ստանալովակեն գրասարքիկությունը, լինեն մի ինչ էլ ամբողջ տեսնեն ինչ է կասարվում այստեղ, լինեն իրենց ժողովրդի հետ, նրա գրկանները նրա հետ բաժանելու մեծությունը ծգտեն, տկան նրա հետ, դրանով նրա տկալու ուժն ավելացնելով, անսովալ ճանապարհով նրան առաջնորդելու կարողություն ծեծ բերեն, որովհետեւ նվագագույնի հասցվեն ազգի մարդկային, հոգեկան, բարոյական կորուստները: Այդ ամենի դիմաց վասակված կլինեն ժողովրդի սերը ամենաբարակ ու ամենադժվար ծեծներովին: Կարելի՞ է այդ համեմատել դրերում տրա նրա ծեծից ստացած շնորհների հետ:

Ժողովուրդը ի վերջն մեզի՞ր կեցիկ, անանց իր անհեծասեւ իշխանավորների էլ:

Tato '96

վեց համատեղել այդ խմբերը եւ Բանի որ հասակագր կոմյունիստիկացված էր, համակարգիչներն ինքնուրույն կարգի բերեցին կրկնական գրանցումները: Դրանից հետո կրկնական օգնություն ստացողների թիվը հասել է նվազագույնի, սակայն, «ինչպես «Փարոս» ծրագրից», այնուհետ էլ համակարգիչները, սեղծված են մարդու կողմից եւ գերծ չեն սխալվելուց»: Այնուամենայնիվ գրասենյակի սեփական ընդունելի համարեց 5 տկոսի ստանաններում տասնավոր անճշտությունները: Մեր կողմից ուղում ենք հիշեցնել, որ «Փարոս» համակարգում գրանցված 210 հազար ընտանիքներից 30 հազարը գրանցվել են կրկնակի, ետակի եւ նույնիսկ Բանակի անգամ (տե՛ս «Ազգ», 27 հունվար): Իսկ օգնության անհրաժեշտությունը զգացողներին ուղում ենք խորհուրդ տալ միջին վերահսկողության ստանանումը Երջանայաց լինել եւ գրանցվելիս լեծել հասարակային աշխատանք ունեցող ընտանիքի անդամների մասին:

ՊԳԾ գրասենյակը որոշակի գործ է կասարել «Մնունդ աշխատանքի դիմաց» ծրագրի Երջանակներում: 17 հազար 263 մարդ այդ միջոցով ստացել է մոտ 1000 տոննա սննդամթերք: Իրա կանազվել են 300 փոքր (հիմնականում զարգացման) ծրագրեր: Կասարվել են 60 կմ ավազանապարհի եւ 50 կմ ոռոգման ուղիների վերանորոգման աշխատանքներ: Գյումուս 314 իր մագորակագրության վերսկսել են մի Բանի վոթր հիդրոկայանների Նորոգման աշխատանքները:

Որոշակի դժվարություններ առաջացան արտակարգ իրավիճակների ժամանակ սննդի բաշխման ծրագրում, որի դասաթղթեր կաղված էր Հայաստան սննդամթերքի ներմուծելու զգալի դասարանի հետ: Սակայն, երբ օգնության բաշխումից հետո խաղաղությունը մնում է սննդի ավելացումը: ՊԳԾ այն սրամարդում է բարեգործական ծառայությունները Հայաստանի 50 Երջաններում:

Ենթադրվում է, որ 96 թ. ծրագրի կարիքը զգացողների թիվը Հայաստանում կավելանա, Բանի որ տեսնական փոփոխությունների արդի կապակցների գործազուրկների Բանակը:

Նիշագգային

Ե վրամիությունն իր վերակազմավորման ընթացքում ամենասարբեր բնույթի ու չափանի խնդիրների հետ է առնչվում, որոնց լուծմանն ուղղված լուրջ միջոցառում է համարվելու այս արվեստ մայիսին կայանալից Մասնաճյուղական համագործակցության կազմակերպմանը, կամ այդպես կոչված միջկուսակցական կոնֆերանսը, գրում է Լալոնկ Բարբրը «Եվրոպա» հանդեսի հունվար-փետրվար միացյալ համարում, ավելացնելով. «Ոչ ոք չի ակնկալում, որ այդ կոնֆերանսը լինի այնքան կարևոր մի իրադարձություն, ինչպես, ասենք, Ֆիլադելֆիայում 1787 թվին կայացած Մասնաճյուղական համագործակցության ստեղծվելը Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները: Բայց այն բավականաչափ կարևոր էլինի վերամիավորելու Եվրամիությունը այնպես, որ ընդարձակ հեռանկարներ կարելի լինի իրականացնել»:

Կառնախաղաղական Արևմտյան Եվրոպայի միությունը նախկին կոմունիստական Արևելյան Եվրոպային բարդ խնդիր է, որը դարձավ կամ է ինչպես ֆալսիֆիկացնել, այնպես էլ սենսուական և մշակութային գործոններ: Դա ավելին, Եվրամիությանը դասառատում է 1999 թվին Եվրամիության մեջ դնել մեկ միասնական դրամական միավոր թուղ Եվրոպական երկրների համար, և նույնիսկ կրե սկզբնական Երջանում միայն մի ֆանի երկրներ դասրաս լինեն այդ ֆալսիֆիկացնելու, միևնույն է, դա լինելու է սեյսմիկ սեյսմոլոգիայի, որով դիտարկումներն իրենց ինֆորմացիայում մի որոշ մասը գոհելու են համար ընդհանուր միության և որով հիմն է դրվելու դիտարկումների մակարդակով «թուղը մեկի, մեկը բոլորի» սկզբունքի գործնական կիրառմանը: Եվրամիության անդամ երկրների դեկաֆորների առաջ խնդիր է դրված մշակել համընդհանուր ազդանային ֆալսիֆիկացումը և Երջանային օգնությունների ծրագիր, ինչպես նաև կենտրոնական Բրյուսելի բյուրոյի առաջադրությունների նոր փաթեթը, հարցեր, որոնցով դաշնամակարդված միության հետագա ընդարձակումը դեռի արեւելք: Քանի որ այս հարցերի Եվրոպայում սարակարծություններ չեն կարող չլինել, դեռա

րյուններն ընդհանուր համաձայնության են եկել որոշ ամսանոթն են ներկայում, անկախ այն կազմակերպական հարցերից, որոնք գերիշխելու են Մասնաճյուղական համագործակցության օրակարգում: Ըստ Գերմանիայի կանցլեր Էլզբետ Զոլի, այս արվեստ-ընթացքում Եվրոպայում արժանի հարցեր են ընդհանուր

Լ. որ արվեստ ընթացքում առաջատար երկրների դեկաֆորները կրակեն իրենց ֆալսիֆիկացումը: Ուստի Եվրոպայում կենտրոնում են հասկանալու Գերմանիայի և Իտալիայի կառավարությունների դեկաֆորները: Ինչպես Վ. Է. Ժակ Երջանը բաժանում Եվրոպայում ավելի սեր ֆալսիֆիկացնելու ինֆորմացիան Էլզբետ Զոլի խանդա

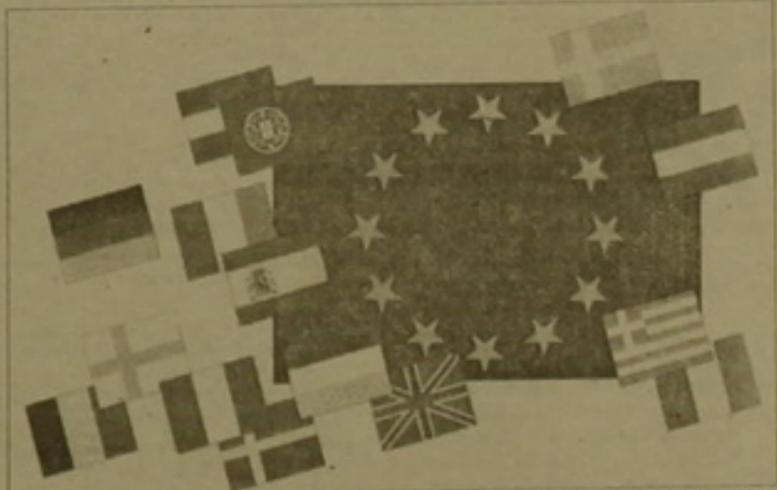
ղանակ, սխալվելով կողմերին վերական համաձայնության կնիքով հետագայի մինչև առաջին արվեստ արդիվն թիսանակական ընտրություններից հետո:

Գ) Միասնական արժանական միավորի հարցը, որի ձևանկարված մշակումն առաջ է գնում բավական արագ կերպով: Միջկուսակցական կոնֆերանսին Եվրամիությունը կը կողմանա արժանական միավորի (ԵԱԵ) գնելուց գեր են ներկայացնելու այն մասին, թե որ երկրներն են «մասի վերադասում»: Պահանջվող չափանիշների բոլոր են բյուրոյի արժանական դեկաֆորի, կառավարության դասերի չափը, արժեքվածան գամը մակարդակը, դրամական միավորի կառավարությունը: Անցյալ արվեստ վերջում միայն 3 երկրներ Լյուսեմբուրգը, Գերմանիան և Իտալիան են համադասառատված մասառի խայն դաժանցներին: Պես է որոշվի նաև սենսուական բոլոր երկրներին մասի հարցը:

Դ) Եվրամիության ընդարձակման հարցը, որի հարցը վաղի չի կարողանալ մինչև հավանաբար 1998 թ. կեսերը, այսինքն միջկուսակցական կոնֆերանսի ավարտից մոտ 6 ամիս անց: Դա հասակ առաված չէ, թե երբ կարող են բանակարդություններ սկսել Չեխիայի, Սլովակիայի, Լեհաստանի և Հունգարիայի անդամակցության դիմումների Եվրոպայում: 1996 թ. նոր հարցերից մեկը կլինի նաև «արժանական» ֆալսիֆիկացումը և Եվրամիության մշակումը: Երջանային կոնֆերանսին առաջին մասնաճյուղական զեկուցագիրը Երջանային օգնության հետագա ծրագրերի մասին: Դրանց հասկացված է ԵԱԵ արժանական բյուրոյի մեկ նորու մասը, կամ 80 միլիարդ Եվրո: Կոնֆերանսին նաև զեկուցագրեր այդպես կոչված «համախաղաղության ֆալսիֆիկացում» և Երջանային կոնֆերանսը, որը միլիոններ է ճանաչում չորս ամենաաղբաս երկրներին Հունաստանին, Իտալիային, Իսպանիային և Գերմանիային:

Եվրոպան 21-րդ դարի Եմին

Նախնան ընդարձակումը բազում խնդիրներ դեբս է լուծվեն

ա) Միջկուսակցական կոնֆերանսը նախատեսվում է իրավելու մայիսին, Եվրամիությունում Իսպանիայի նախագահության ժամկետի ավարտին: Այստեղ նախ ներկայացվելու է հաշվարկային «կոնսոլիդացիոն խնդիր» կողմից (որ բաղկացած է անդամ երկրների նշանակած առաջնակարգ մասնագետներից), որտեղ նշվելու են Մասնաճյուղային դաշնակալի ընտրություններն ու դրանք վերացնելու առաջադեները, այն հաշվով, որ 21-րդ դարում հնարավոր լինի ԵԱԵ անդամների բնիկը հասցնել 25-ի կամ ավելի: Մոլապում

վառարյունը: Առանց նրանց համագործակցության կարողանալու է արդյոք, Եվրամիությունում իրականացնելու ԵԱԵ արժանական միավորի ներդրումը: Երջանային կոնֆերանսը կարողանալու է որոշելու դասրաս փոխադրումների: Զգալուն հարցերից մեկն էլ առանձին դեկաֆորների կամ փոքրիկ խմբակառույցների վերջ դեկա իրավունքի հարցն է: Բրիտանական դեկաֆորական կառավարությունը դեմ է արժանական միասնական կառավարությանը, որի հարցում հնարավոր կառավարությանը հավաքվող ամեն սենսուական փորձերն են նրա այդ կեզվամբը կարող է խոչընդոտ

լուծների Եվրոպայում ընդարձակմանը ԵԱԵ անդամ երկրներն և Եվրոպական հանձնաժողովի միջև: Մեծամասնական Կառավարությանը այստեղ արդյունքի հասնելը հնարավոր չէ: Արևելի ընտրվի մի անգամի հասարակական գործիչ, դիվանագետ կամ ֆալսիֆիկացնել, որը կարողանա հեշտությամբ հարաբերությունների մեջ մեկը նորու երկրներին հետ: Ամենահավանական ընկնածուն Իտալիայի վարչապետ Ֆելիպո Գոնսոլան է, որը մասից է առաջիկա ընտրությունների արդյունքից անկախ լինել ֆալսիֆիկացնել կամ Իտալիայում: Երջանային կոնֆերանսը կարողանալու է ԵԱԵ անդամակցության մեջ հյուսիսի և հարավի հավասարակշռությունը դաժանելով, ֆանի որ և միասնական դրամական միավորի ներդրումը, և Երջանային կոնֆերանսը այդ հավասարությունը խախտելու են հոգուս հյուսիսի և արևելքի: Անվանակարդության հարցում մասդրություն կա ԵԱԵ-ի հավանա սակ սեղծելու դասարանում մի նոր կառույց-Մալայն այդ հարցը չափազանց նորը է ինչպես ԵԱԵ «բեզո» անդամների Ալիսիայի, Ֆինլանդիայի և Եվրոպայի, այնպես էլ Մոսկվայի ֆալսիֆիկացնելու համար: Այնպես

Լեհաստան, վարչապետի աշխատանքը սեզոնային զբաղմունք

Լեհաստանի նոր վարչապետ, 45-ամյա Կլաուդիուս Տիմոսեյիսի ընկնածությունը հետզհետե փաստական Լեհաստանի հանրապետության սոցիալ դեմոկրատիայի և փոփոխական կուսակցությունների կառավարող դաժանի կոնֆից է առաջադրվել: Երա ընկնածությունը միակը չի եղել: Ընդդիմադիր «Ազատության միություն» կուսակցությունն իր հերթին առկա վարչապետ նախկին արտգործնախարար Կլաուդիուս Բարսեղյանին է առաջադրել, սակայն նախագահն այդ ընկնածությանը չի համաձայնել:

Կլաուդիուս Տիմոսեյիսը իրավաբանական գիտությունների ընկնածում է վերջին արժանիքն անկախ հայացքների սեր մարդ է համարվել: Լեհաստանի բանվորական միասնական կուսակցության (ԼԲՄ) անդամ դեռևս ուսանող ժամանակ է դարձել, սակայն երբ այդ կուսակցությունը 91 թվականին լուծարվել է, նա այն հերթից մեկն է եղել, որը ԼԲՄ-ի փլուզմանի վրա սեղծված ԼԲՄ-ի Կարելյ չի մեկ: Լի ընկել անկուսակցական, Տիմոսեյիսն այնպես մեկնելով միջին դասերի դասընթացական «Չախ ժողովրդավարական ուժերի միություն» խմբակցության անդամ է դարձել: Որովս այդ դաժանի ընկնածում 90 թվականին նա նախագահական ընտրություններին է մասնակցել, սակայն մայիսի 4-ին սկսված է միայն ստացել: 92 թվականին, երբ Լեհաստանում փոր է արվել դարձվել, ընդհանուր նոր ժողովրդներն

են հին վարչակարգի հասակ ժողովրդներին հետ համագործակցել, Տիմոսեյիս Լեհաստանի հնարարության հետ համագործակցածների ցուցակում է հայտնվել: Երա բազմակ է, թե արժանանան մեկնելու ինչ որ փաստարթեր է սխալված եղել սեղծագրել, սակայն, երբ իրենից այնպիսի բաներ են դաժանցել, ա ինքը երբեք չէր համաձայնի անել, դասրակարդությունների կասարտից հրաժարվել է: Կողմնադ Պալիկի կառավարությունում նա փոխվարչապետի և արդարադատության նախարարի դասրակներ է գրադեցել: Տիմոսեյիս «Մալուր ձեռք» գործողության նախաձեռնողն է եղել: Այդ գործողության հետանում կառավարության դեմ ուղղված օրենքի ոճանառող դեկաֆոր բարձրաստիճան ժողովրդների մի ցուցակ է հրատարակվել: «Մալուր ձեռք» գործողությունը, զից է, ավելացրել է Տիմոսեյիսի ընդհանրի բնիկը, սակայն ժողովրդավարություն է ընկնածում: Արդարադատության նախարար Տիմոսեյիս միջնորդագրի Երջանի ֆանեմ գեներական կարողի ֆալսիֆիկացնելու Պոլիկիցային սոլաճող Գեզգոմ Կեդրվածում բանից վաղաժամկետ ազատ արձակվելը կանխվել է Այդ արդարությունը, որը կոմունիստական վարչակարգի ժամանակ էր սեղծ ունեցել, և ինչպես ներարդվում է այդ վարչակարգի հրաժանով է կասարվել, ժամանակին մեծ արժուկ հանց: Անցյալ արժուկ ունեցած նախագահական ընտրությունների ժամանակ Տիմոսեյիս

վին անհետնական է եղել: Սկզբից նա Կլաուսեյան կոչ է արել հանել իր ընկնածությունն ու Զագել Կուրոնի ընկնածությունը դասրակներ: Հայտնի ընդդիմադիր Ալան Միլոսեյիսի հետ նույնիսկ մի կողմում է հարաբերակցել, որտեղ առաջադեկ է համագործակցել «Մոլիարեոսի» հետ: Սակայն, երբ հետզհետե ընկնածությունն ընկնածությունն են այնուամենայնիվ առաջադրել, ա դեկա նախագահի ընտրական կոնֆերանսին հին է գլխավորել: Վարչապետի դասրակը գրադեցնելուց առաջ Տիմոսեյիս Մեյիսի փոխարեալ է եղել: Այդ դասրակը նրան 95 թվականի մարտին Զագել Օլեմսի կառավարության ձեռնարկում ժամանակ է առաջադեկել: Դեռևս հայտնի չէ, թե Տիմոսեյիս ընկնածությունը կենտրոնիկ «Գյուրոսիկան» կուսակցությունը ԼԲՄ-ի ից ինչ զիջումներ է դաժանցել: Հայտնի է, որ այդ կուսակցությունը համարվելով, թե Լեհաստանի ազգային ունեցվածքի կվանտոլի արժանանումնեցին, հետզհետե ընկնածության զանգվածային սեղծագրերի զանգվածային է հանդես գալիս և այդ դասրակով դաժանցում է, որ այդ ժողովրդի խոհրդանիքը հանդիսացող սեղծագրերի նախարար Կազմարեկը դասրակարող արվի: Գյուրոսիկան կուսակցությունը արդարադատության նախարարի դասրակարողությունն էլ է դաժանցում, մեղարկելով նրան իր դասրակը կուսակցական ԵԱԵ-ին ժողովրդներին մեջ:

Երջանային Financial Times ընդուն այդ կառավարությանը գրել է, թե Տիմոսեյիսն այն ֆալսիֆիկացնելու գործիցներից մեկն է, որը գեզվում է ժողովրդի ճանարում, թեև ընտրություններում այդ կուսակցության ունեցած հաջողությունը: Դա հնարավորություն է սկսել, որ նա անկախ ֆալսիֆիկացնելու գործի համարված ձեռք բերի և բազմակցված չէ, որ նեց նրան հաջողվի հասնել դասրակական այն փոխադրմանը, որին այդպես կանոն է Լեհաստանը:

ՏՆՆԱՍՆԵՐ

Ամերիկացիներն սղառնում են Եվրոպայի քանակներին

1966 թ. ամերիկյան «Գրանվիլ Գոլդ Քրաք Զվիցերլանդ» ընկերությունը Եվրոպայի «Կյաստ» բանկում (Տիմոսեյի կանոն) ներդրեց 600 միլիոն դոլար 20 արի ժամկետով Եվրոպայի անց բանկը սնանկացավ, և դրա սեփականությանը ֆոդերն անհետ կորան:

1993 թ. «Գրանվիլ» զիբոջ Սեռլինց Զիզնիսի ժամանակորոնց դիմեցին Երա Զորի նախագահին դասրակ, որովհետե հետ սեղծագրից միլիոնները: Կարճատե կնոսությունից հետո դասրակը մասնաճեց Տիմոսեյի կանոնի հասցե, ելնելով Եվրոպայի կան 1 սոկոս սոլգանից: 125.4 միլիարդ դոլար կազմող ընդհանուր «դասժողովրդ» կարող է սնանկացնել ոչ միայն հիշյալ կանոնը, այլև ամբողջ Եվրոպային:

Միևնույն ամերիկացիները իրենց երկրում սեղծություններ հավաքեցին 30 ֆինանսական հաստատություններին վերաբերյալ, անկարելիով, որ ԱՄՆ-ում դաժան վերջնական ավանդները հարկ եղած դեղմում կարող են ստեղծվել: Եվրոպայի ազգային բանկում գեզում են, որ երբ նման լուրջ հարված կհասցվի երկրի ֆինանսական իրավադրոն և բանիքի վարկին:

ՄԵՎԿՐԻՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱՂՈՒՄ

Մեծարանի հանդես

Ռ. Իշխանյանին

Ռախայել Իշխանյանին ճանաչող ամեն ով անհերքա կարող է ասել, որ նա մեծարյուն էր, մեծ հայ էր, անզուգական մատուցական էր, անկրկնելի, անկասած և ողորմաբան անմատուցող էր, նրա սեպը միշտ բավար կնես հայ մեծարյունի անդամը:

Լայն կին նրա հետաքրքրությունների ցրանակները: Իր առաջին կայքերը նա արել է մասնագիտության և գրադարանագիտության աստղաբանում: Նա առաջինն էր, որ ուսումնասիրեց և հարստացրեց հայ մասնագիտության և հայ գրի դաստիարակները և բազմաթիվ այլ աշխատություններ նվիրեց գրային ունեցվածքների մեծացման, դաստիարակության, կազմման աշխատանքներին: Բանասիրության մարզում նրա ներդրումները նույնպես ակնհայտ են: Նրա սիրած հեղինակներն էին Ալեկ Բակունցն ու Վահան Տերյանը, որոնց և նվիրեց իր «Ալեկ Բակունցի կյանքն ու արվեստը», «Ալեկ Բակունցի արվեստը», «Վ. Տերյանն ինչպես որ կա» և ուրիշ աշխատություններ:

Լեզվաբանության բնագավառում նա հանդես եկավ «Արևելահայ բանասերությունից լեզվի դաստիարակություն», «Արդի հայերենի բարեկարգություն», «Մեր ինքնուրույն գլխավոր նշանը» և այլ կարևոր գործերով:

Անթիլի սարիներին անվանի մատուցականին հուզում էին հայ ժողովրդի մասնագետ, կազմավորման և զոյախման հարցերը: Այդ մասնագիտություններից էլ ծնվեցին «Պատկերազարդ դաստիարակություն» աշխատության հաստատված, որոնց միայն առաջին հատրն է հրատարակվել: «Դաստիարակը վերաբերող նրա աշխատությունները լույս են տեսել նաև անգլերեն, արաբերեն, ֆրանսերեն խոյաներեն:

Իշխանյան մատուցականի խոսքը չափանիշ էր ասելի համար: Գեթ քե ամեն ով ցանկանում էր, որ իր աշխատությունը խնայարկի նա: Դրանցից են «Հայ գրի մասնագիտություն, հ. 1», «Հ. Թումանյանի անձնական գրադարանը Երևանում», Պ. Սեպուհի, Հ. Շիրազի, Ս. Կարապետյանի կենսամասնագիտությունները:

Ազգային գրադարանում նրա մասնական առաջին արդյունքն ակնհայտ ցուցանանքների հարուստ նյութերը Իշխանյանի կյանքի ու գործունեության խոստովանական գրքերն են: Դրանց ավելագույն նրան վերաբերվող այն դրվասանի խոսքերը, որոնք երկ ցուցանանքների բացման օրը հեղինակը գրադարանի սեփական Տերյան Վարդանյանի, գրող, հրատարակախոս Գեորգ Գեորգյանի, Հայաստանի գրողների միության բանասեր Պավել Մուրադյանի, բանասիրական գիտությունների քննաժողովի Շավիթ Գրիգորյանի, Մայա Ավագյանի, Բաղարեկ Մեջանի և այլոց քերական:

Ցուցանանքների բացմանը մասնակցում էին նաև Իշխանյանի հարազանները:

Հավանականների կարծիքով գրադարանի այս միջոցառումը կարող է սկիզբ դառնալ ուրիշ կարևոր գործերի, որոնք նույնպես են հայ մեծարյունի զարգացմանը: Առաջարկներ եղան Ազգային գրադարանը և ուրիշ ոլորտ կոչել նրա անունով, հրատարակել նրա անհիշ աշխատությունները, ստանանել նրա անվան կրթաբանական մրցանակ, աշխատավարձ, լույս բնույթի ցուցանանքների ուղեկցող, ցուցանանքներ ստացվողները և այլն, սեփական և դարձյալ մատուցական, միջոցառումներ կազմակերպել նաև ուրիշ հիմնականություններում:

«Սունդուկյան բարձրում լուծարային գործընթաց է, եւ դժվար քե մինչեւ նախադեպ սահմանված վիճակի 10 ը հասցնեն վերջացնել այն», ասաց բարձրի սեփական նշանակված Վահե Շահվերդյանը, որը մեր հարցերին նույնպես հարմար զգալի դասախոսները իրեն լուծարային հանձնաժողովի անդամ: Չիցեցնեն, որ երևի, ակադեմիական բարձրում չի կարող աշխատել առանց վերանորոգման, որի իրականացումը, ըստ հանձնաժողովի հավակնի, կողմանցի 750 մլն դրամ: Սունդուկյան բարձրումը 30 արի նորոգման չի ենթարկվել: Պարբերական նորոգումներն ավելի ցույց կստանանք ընդհանուր: Ինչպես արդեն հայտնի են մեր նախորդ հրատարակումներում, որոնք մասնաշրջան է, որ առաջիկա մեկ տարում բարձրումը կախարհի թայմանագրային կարգով կհրավիրվեն բեմադրիչներ, դերասաններ, նկարիչներ, որոնք ծրագրեր ունեն: Երիտասարդ սկսնակ բանասերները կարող են քերել իրենց ստեղծագործությունները՝ ներկայացնելով նաև այն խումբը (դերասանական կազմ, ռեժիսոր, նկարիչ, կոմպոզիտոր), որի միջոցով թիեք կարող է

բարձրում է, որ առաջիկա մեկ տարում բարձրումը կախարհի թայմանագրային կարգով կհրավիրվեն բեմադրիչներ, դերասաններ, նկարիչներ, որոնք ծրագրեր ունեն: Երիտասարդ սկսնակ բանասերները կարող են քերել իրենց ստեղծագործությունները՝ ներկայացնելով նաև այն խումբը (դերասանական կազմ, ռեժիսոր, նկարիչ, կոմպոզիտոր), որի միջոցով թիեք կարող է

բարձրում է, որ առաջիկա մեկ տարում բարձրումը կախարհի թայմանագրային կարգով կհրավիրվեն բեմադրիչներ, դերասաններ, նկարիչներ, որոնք ծրագրեր ունեն: Երիտասարդ սկսնակ բանասերները կարող են քերել իրենց ստեղծագործությունները՝ ներկայացնելով նաև այն խումբը (դերասանական կազմ, ռեժիսոր, նկարիչ, կոմպոզիտոր), որի միջոցով թիեք կարող է

«Լուծարային գործընթաց»

Ակադեմիական բարձրի խաղաղասկզբ պատրաստ կլինի մեկ տարում

Կու ամիս առաջ ստեղծված լուծարային բազմաձև հանձնաժողովը նախագահում է մատուցողի առաջին փոխնախարար Աննա Գրիգորյանը: Մինչև նշանակված ժամկետը հնարավոր էր հասցնել, եթե բարձրումն ունենար յուրաքանչյուր տարվա զույգազման փաստաթղթեր: Որոշակ օրինակ դարձնելով Շահվերդյանը ցույց է տալիս քե միջոցի (տեղեկագիր) արտադրանքի վերջին զույգազմանը արված 1979 ին: Ըստ այդ տեղեկությունների դասել, քե ինչ ունի բարձրումն այսօր դաստիարակում, սխալ կլինի, որովհետև դրանք նկարագրում են տեղեկագրի և խոսակցությունների զույգի 60 տոկոսն արդեն թիեքի չի: Չիմա ավելի ցույց ցուցնելով եղանակը փաստագրելով, ասում է նա: Չանդերմարանի վիճակն էլ անմիջապես է իսկ ասավել քար էլ այն արտադրանքների վիճակը (բարձրի թայմանագր, աստղագրական արտադրանք), որոնք վարձակազմ են տրվել: Տրանսպորտի միջոցներն էլ անհետացել են: Նման խնդիրները ծագում ու դժվարացում են հանձնաժողովի աշխատանքը և վերջնական հավակնից կազմելը կարծի ավելի ու: Պարոն Շահվերդյանի ա

մեկ տարում բարձրումը կախարհի թայմանագրային կարգով կհրավիրվեն բեմադրիչներ, դերասաններ, նկարիչներ, որոնք ծրագրեր ունեն: Երիտասարդ սկսնակ բանասերները կարող են քերել իրենց ստեղծագործությունները՝ ներկայացնելով նաև այն խումբը (դերասանական կազմ, ռեժիսոր, նկարիչ, կոմպոզիտոր), որի միջոցով թիեք կարող է

մեկ տարում բարձրումը կախարհի թայմանագրային կարգով կհրավիրվեն բեմադրիչներ, դերասաններ, նկարիչներ, որոնք ծրագրեր ունեն: Երիտասարդ սկսնակ բանասերները կարող են քերել իրենց ստեղծագործությունները՝ ներկայացնելով նաև այն խումբը (դերասանական կազմ, ռեժիսոր, նկարիչ, կոմպոզիտոր), որի միջոցով թիեք կարող է

մեկ տարում բարձրումը կախարհի թայմանագրային կարգով կհրավիրվեն բեմադրիչներ, դերասաններ, նկարիչներ, որոնք ծրագրեր ունեն: Երիտասարդ սկսնակ բանասերները կարող են քերել իրենց ստեղծագործությունները՝ ներկայացնելով նաև այն խումբը (դերասանական կազմ, ռեժիսոր, նկարիչ, կոմպոզիտոր), որի միջոցով թիեք կարող է

մեկ տարում բարձրումը կախարհի թայմանագրային կարգով կհրավիրվեն բեմադրիչներ, դերասաններ, նկարիչներ, որոնք ծրագրեր ունեն: Երիտասարդ սկսնակ բանասերները կարող են քերել իրենց ստեղծագործությունները՝ ներկայացնելով նաև այն խումբը (դերասանական կազմ, ռեժիսոր, նկարիչ, կոմպոզիտոր), որի միջոցով թիեք կարող է

մեկ տարում բարձրումը կախարհի թայմանագրային կարգով կհրավիրվեն բեմադրիչներ, դերասաններ, նկարիչներ, որոնք ծրագրեր ունեն: Երիտասարդ սկսնակ բանասերները կարող են քերել իրենց ստեղծագործությունները՝ ներկայացնելով նաև այն խումբը (դերասանական կազմ, ռեժիսոր, նկարիչ, կոմպոզիտոր), որի միջոցով թիեք կարող է

Արժեքներ գնահատող հանձնաժողովն այլևս չի գործում

Ե. Զարեգի անվան գրականության բանգարանին անցնող տարում հաջողվել է ձևավորել 3290 արվեստի նյութ: Նվիրատուներին գերակշռ մասը միջոցառումային հայրենակցիցներից է ստացվել հիմնականը Արևիկ Զարեգյանի մատուցողություն է: Հայաստանցիներից բանգարանի խոսքը համարել են Կարո Տիրատյանի հարազանները, նրան հանձնելով գրողի արվեստը, դասախոսներ են ձևավորվել նաև Հովհաննես Շիրազի և Ռաֆայել Պատկանյանի գրական մատուցողությունների: «Չիմանական դժվարությունների նշանակումով բանգարանը գրված է արվեստի նյութեր զննելու հնարավորությունից», հայտնեց բանգարանի բանասեր Գայանե Գարադյանը: Ըստ նրա, նվիրատուությունների քանակությունը նվազել է ավելի քան 4 անգամ, որի նշանակումը այլևս չի գործում բանգարանային արժեքները գնահատող հանձնաժողովը:

Թանգարանի հրատարակչությունում անցնող տարում առաջին անգամ հրատարակվել են 3 աշխատություններ, որոնք դասախոսվել են բանգարանի արվեստի նյութերի հիման վրա: Դրանք Արաքես Արևիկյանի Գյուրիի բանասերությունների բանգարանային անհիշ ձևագրերն են, Նիկոլ Գալանտյանի մեղեդիների և սեփական երկհատարակը, ինչպես նաև Վազգեն Շուրանյանի անհիշ ստեղծագործությունները, որոնք հրատարակվել են ԵՊՀ-ի հետ համատեղ: Հրատարակչության են դասախոսվում նաև Հ. Անտոյանի «Հայ գաղթաբանի դաստիարակ» անհիշ աշխատությունը, Կոմիտասի նամակների և Հակոբ Օսականի մեմուարները:

Չնայած լրացուցիկ միջոցներով արվել է մի շարք հավաստագրումներին, ուսուցիչների աշխատանքը չի վճարվում: Արժեքները են «որոնք ցուցանում ուսուցիչներին երկու երեք ամիս աշխատանքով չվճարելու դասախոսով, զավո, կարող է խաթարվել հանրակրթական ոլորտների ուսումնական նոր մալ աշխատանքը» («Հայաստանի Հանրապետություն», 3 փետրվար), 33 կրթության և գիտության նախարարությունը դիմել է Բաղրամյանի և Երանյանի գործընկերների նախագահներին, «միջոցներ ձեռնարկել ուսուցիչների աշխատանքի անարժեքները վճարելու ուղղությամբ, տեղեկացնելով, որ հունվար ամսվա աշխատանքի գումարն արդեն հասկացվել է ֆինանսների նախարարության կողմից»: Կրթության և գիտության աշխատողների արհմիութենական հանրապետական խորհրդի նախագահ Պրն. Գազիկը ճանաչողական հայտնեց, որ վիճակը, իրոք, ծանր է: Գործից, Գյուրիից, Սեփականից, Երևանից և ուրիշ տեղերից անհրաժեշտ անհրաժեշտ են ստացվում, «սեղեր կան, որ նյութերից չեն ստացվել», իսկ նախարարության հայտարարած ֆինանսական միջոցները հունվար ամսվա համար դեռևս փողային ու քրեանքների քանակը չեն հասել: Նրա կարծիքով, ցանց տեղերում հնարավոր է վճարել, բայց քանակը «դրսում են գումարը և միայն վերջում վճարում: Երբանք էլ կան, որտեղ վարչական վերակառուցումների դասախոս գործընկերները իրենց լուծարված են համարում: Ահա քե ինչու եթե առաջ 1-2 քրեանքներում էր նման վիճակ, այժմ

Տ. Ամառյանի անունը կրկին տեղ կգտնի՞ ցուցաստիսակին

33 ԳԱ լեզվի ինստիտուտը գիտական խորհրդի որոշումով ամիսներ առաջ վերանվանվեց Հայաստանի գիտությունների Ազգային ակադեմիայի լեզվաբանության ինստիտուտ: Փոխվելը նաև ցուցանակը, նախկին օրոշակներում անվանումը փոխարինվեց անգլերենով, առաջին անգամ դուրս մղվեց Հայաստանի անունը, որն արդեն 32 արի իր անփոփոխ տեղն ուներ ցուցաստիսակի վերանվանում: Փաստ, իհարկե, չէր կարող չլուրջանել մեծ լեզվաբանի հարազաններին: Դրանք Բնարիկ Անտոյանը դարձավ անվան համար դիմել է Ազգային ակադեմիայի նախագահությանը: Նրան դասախոսանել են, որ ակադեմիան նման որոշում չի կայացրել, իսկ լեզվաբանության ինստիտուտը... Մեր հարցումին լեզվաբանության ինստիտուտում հարցը ծանուցել էր:

խանց, որ ինստիտուտը նույնպես Տ. Ամառյանի անվանումից հրաժարվելու որոշում չի կայացրել և կնիքն ու քանակները բարձրանալու են մալ անփոփոխ: Ցուցաստիսակից Տ. Ամառյանի անվան դուրս մնալը սեփական արտադրող երեսույթ չի մարտեց, դիմելով կառուցող գոյս ձեռնարկման հետ: Անվանման հարցում սեփականությունը նախադասությունը սվել է համառոտագրությանը, իսկ նկարիչը ցուցաստիսակը ձեռնարկելու «բաց է թողել»: Լեզվաբանի անունը:

Իսկ ինստիտուտի փոխսեփական խոսքով հարթել միջադեպը՝ առաջիկա ֆինանսական հիշարակության դեղում կրկին նոր ցուցաստիսակ կդրվի և կվերանվանվի Տ. Ամառյանի անունը, որի 120 ամսակ, ի դեպ, նշանում է մարտի 20 ին:

Շաֆե Վարսյան

Կյանքից հեռացավ ճանաչված լրագրող, հրատարակախոս Շաֆե Վարսյանը, ում անունը կառված է ժամանակին ամենասիրելի ու հեղինակավոր քերականի «Հայերենի ծայրի» ստեղծման և հետագա ողջ գործունեության հետ: Նրա կիրավի հանրագիտարանային գիտելիքները սկիզբի վերաբերյալ իրենց արագությունն էին զգնում հանրապետության մամուլի հրատարակումներում, որոնք նույնպես էին դեռևս «վարագուրված» արժեքի զանազան համայնքների մեծարային և հասարակական կյանքի արթեր իրադրանքի ճանաչմանը:

Շաֆե Վարսյանը ծնվել է 1925 թ. Կիլոսի Նիկոսիա ֆաղաբում: 1943-ին ավարտելով Մեխուրյան կրթական հաստատությունը, ուսումը բարձրանալով է Բնարիկ ամերիկյան համալսարանում: 1946 թ. ներգաղթեց հայրենի և ուսանեց Երևանի դեպարտամենտի համալսարանի քանակախոսական ֆակուլտետում:

Շաֆե Վարսյանը Հայաստանի գրողների միության անդամ էր: Թարգմանում էր անգլիագիր գրողներին, սակայն առանձնապես ընդգծված էր իր քերականական քննադատությամբ և բարձրանում էր Վիլյամ Մարդանի գործերը: Վարսյանը Գ. Սևանի և Վ. Պետրոսյանի հեղինակությունը սկիզբից հարգում էր: Մայրաքաղաքից դուրս գործող բարձրանում էր թիեք Կառնազյանի լինեն իրենց ներկայացումները Ակադեմիական բարձրի քե մում ներկայացնել, բարձրանում էր դարձնելով Շահվերդյանը, համոզված չի եղել, որ դա լավ աշխատանք էր կլինի: «Լուծարումից հետո բարձր Սունդուկյան անունը դասելով է» հարցին սեփական ասաց, որ հատուկ կողմնորոշում չունի այդ հարցի վերաբերյալ, եւ դա համարությունը թիեք ընթերցի, «բայց աշխատի ոչ մի Ազգային անունը կրող բարձր երկրորդ անուն չունի»:

Հայաստանի, սկիզբից մատուցականներին ցանցեր կորցնելու իրենց հարազատ մարդուն որի քերականները երկար արիներ ուղենիք էր հայրենի-սկիզբից կառուցի հաստատման ու մեծնեցման համար:

ԼԻՐԱՆԱԼ

ՀՄԸՄ-ն առաջանում է

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՎՊԱՍԱՐՅԱՆ
 Բնյուրի ՀՄԸՄ հայկական բիմբ. չնայած մրցաշրջանի սկզբում զրկվեց իր մի շարք առաջատար խաղացողներից, սակայն շուտով վարդան Ղազարյանի Էստոնական է իր հաջող կուրսերը Լիբանանի ընթացիկ առաջնությունում: Մեր բերրը զրկ էր, որ ՀՄԸՄ-ն Լիբանանի առաջնությունում 6-0 հաշվով հաղթել է «Ալիի Մարախին» և 5 զույլ հեղինակ է դարձել վարդան Ղազարյանը: Մակայն, ինչպես դարձվեց, ՀՄԸՄ-ն Լիբանանի առաջնության 18-ր սուրում 6-0 հաշվով հաղթել էր ոչ թե «Ալիի Մարախին», այլ «Ռիպա և Ադաբին»: «Ֆրանս Գոսթոր» նույնպես անդրադարձել է Լիբանանի առաջնության վերջին երկու տարեկ ադյուններին և մասնավորապես նեել է վարդան Ղազարյանի արդյունավետության մասին: «Կադանի» նախկին խաղացող և Հայաստանի 1991 թ. առաջնության զլլավոր տնօրեն վարդան Ղազարյանը 15 զնդակով սկսեց միանձնյա զլլավորել նաև Լիբանանի առաջնության տնօրենների ցուցակը: Երկրորդ տեղում ընթացող «Նժմնի» հարձակող Ասաֆ Խալիֆին

Քաղկեն Մելիքյանը որդու հետ Հայկական մյուս բիմբը ՀՄՄ-ն, որի կազմում խաղում են երեսնի «Արարատ» նախկին մի Բանի խաղացողներ և որտեղ հասկաղես աչի է ընկնում Բարկեն Մելիքյանը, 18-ր սուրում 2-2 հաշվով ավարեց

հանդիպումը «Նժմնի» հետ: Լիբանանի բազմակի չեմպիոն և առաջնության միանձնյա առաջատար «Անսարը» 1-0 հաշվով հաղթելով «Շարաք Մահելին» շարունակում էր դասերը և միավորի առավելությունը 2-րդ տեղում ընթացող «Մաֆայի» նկատմամբ:
 18-րդ սուր

ՀՄՄ-«Նժմն»	2-2
ՀՄԸՄ-«Ռիպա Ադաբ»	6-0
«Անսար»-«Շարաք Մահել»	1-0
«Մաժես»-«Իխաա Ալի»	2-1
«Չարաք Շարաք»-«Մաֆա»	1-2
«Թաղամոն Սուր»-«Քուրք»	4-2
«Ռասիեզ»-«Ալիի Մարա»	3-1

Արգաւարային ադյունակը 18 սուրից հետո		Խ	Չ	Ո	Պ	Գ	Ս
1. Անսար	18	15	2	1	45	9	47
2. Մաֆա	18	10	4	4	29	15	34
3. Քուրք	18	7	9	2	19	15	30
4. ՀՄԸՄ	18	8	5	5	34	22	29
5. Թաղամոն Ս.	18	7	7	4	30	25	28
6. Նժմն	18	7	7	4	21	20	28
7. Մաժես	18	5	8	5	24	24	23
8. ՀՄՄ	18	5	7	6	25	26	22
9. Շարաք Մահել	18	5	6	7	19	23	21
10. Իխաա Ալի	18	4	7	7	21	22	19
11. Ռասիեզ	18	4	7	7	21	26	19
12. Ռիպա Ադաբ	18	4	6	8	15	26	18
13. Չարաք Մահել	18	4	4	10	19	30	16
14. Ալիի Մարա	18	0	3	15	7	45	3

ԱՎՏՈՐԱԿ

32 զոհ Գաբարի ճանադարհին

ՎԱՐԳՈՐ ԱՄԻՐՅԱՆ
Վարան, Ֆրանսիա
 «Փարիզ-Գաբար» (Սեննադ) հայտնի ավտոարեակն իր հիմնադրման օրվանից (1979 թ.) 32 կամ է խել: Վերջին զոհը եղավ Գրանսիացի Լուրան Գեզնը, որի վարած «Մերսեդես» մակնիշի բեռնատարն անցյալ տոնվարին, անհայտ դրամաներով անդրդուլին հեղինակեց անտարասում, իսկ վարողը մեկնայի մեջ մնալով մահացավ Այսօր մեծամասնությունն այն կարծիքին է, որ 195 կմ/ժ արագությամբ ընթացող վերոհիշյալ բեռնատար, որը դասկարտում էր «Սիսոնն» բիմբն, դարձել էր կամ նրա անվարողներն էին դայքել: Ըատերը հիշեցնում են, որ այստեղ Մահարա անտարասում, Մարոկկոյի և Մավրիտանիայի սահմանների մոտ, ավազներում յուրյառ թագ մարիվ ակազներ կան, որոնք հեզնեն են այս վայրերում Մահարայի անտարասի ժողովուրդների և ոյեհտրյունների միջև ձեռի ունեցած ու մտայցված դասերազմները:

Իր ավտոմեքենան ցտլոք մրցման անցյալ օրերին Մահարայի անտարասի օրերի տարածում անհայտ դրամաներով վառվեց: Ենթադրվում էր, որ արժիքը կամ բեռնի զորոն էր վառվել: Հայագի երկու վարողներն Ալժիրի բանտում մի Բանի օր մնալուց հետո, որի դաստար նույնպես մինչև էին անհայտ է վերադարձան Լիոն: Մեկնայի դաստարությունը և մրցումների ծախսերը հայկական բիմբի վրա նսեց 800 հազար Ժանկ:

«Փարիզ-Գաբար» 32 զոհերից ամենահայտնիները եղել են Գրանսիացի հանրահայտ երգիչ Գանիել Բալավուանին և «Փարիզ-Գաբար» մրցման կազմակերպիչ ու

նախկին վարող Տիերի Մարինին, որն այդ ավտոարեակի հարող է եղել: Նրանք զոհվել են 1986 թ. մրցումների օրերին: Այդ դժբախտ դա-

սահարը մինչև էին հիշում է անորոշ Գրանսիան: Նրանց ուղղարիքը զիշերը, երբ Մալի էր գնում անհայտ դրամաներով ցախախտվեց: Ուղղարիքի մեջ եղած 5 անձերը, որոնց բոլորն Գանիել Բալավուանին և Տիերի Մարինին զոհվեցին են դում: Այսօր հանրահայտ երգիչ և մարդասիրական օգնության չեմպիոն Գանիել Բալավուանիի ողբերգական մահվան 10-րդ տարելիցն է: Նա ցրատար խողովակներ և ոլոմոլեր էր տեղադրում անտարասի բնակիչների համար: «Փարիզ-Գաբար» ավտոարեակի 32-րդ զոհի Լուրան Գեզնի մահը հերթական անգամ հիշեցնում է, որ այդ մրցաարեակ վսանգավոր է:

ԱՅ ԲԵՃ ԸՆԼ

«Ոնգեղյուրը» Նյու Յորքի մարաթոնում

Ոնգեղյուրներն այսօր աշտարառում ամբողջովին վերանայու եզրին են հասել: Նրանց թվաքանակը մի Բանի տասնյակ տարիների ընթացում 300 հազարից նվազել է հասել է 3 կամ 4 հազարի: Այս կենդանիների աշտարառից իսողառ վերանայու վսանգը հեռացնելու համար, տարբեր երկրներում հիմնվել են դաստանական մի շարք միություններ: Այս միություններից մեկի մի անդամը մասնակցելով Նյու Յորքի մարաթոնին (42 կմ) հազար ոնգեղյուրին նմանվող 10 կիլոգրամանոց մի հագուստ: Այդպես էլ հայտնի լե, այդ մարդկային ոնգեղյուրը կարողացավ ավարեել վարա

րոնյան իր վազը, թե ճանադարհին հանդիպեց մի «որսողի», որը համարվում է անսիկ կենդանիների առաջին թե՛ն մին: Դժբախտաբար ոնգեղյուրն իր վրա մի հարսություն ունի, որն իր վերացման դաստան է դառնում: Դա եղյուրն է, որը մեծ արժեք ունի մարդկանց համար: Զարմանալին այն է, որ բնությունը ոնգեղյուրին այդ սուր եղյուրը դարձել է, որովհետև կարողանա դաստարանել իրեն կամ ընտանիքին՝ վսանգավոր կենդանիներից: Ըստ երևույթին այս սուր ոսկուն անկարող է ոնգեղյուրին դաստարանել ամենավսանգավոր «կենդանուց», ինչպիսին մարդն է:

ԼՈՒՐԵՐԻ ՀՈՒՐ

Արբաչակովը լուսնոտանեց չեմպիոնի ինչոպը

Ռուսաստանի հանրահայտ թոնգամարիկ Յուրի Արբաչակովը, որը հանդես է գալիս թեթևագույն կատեգորիայում, դարձեց Ռուսաստանի չեմպիոնի ինչոպը: Վեճական մեծամարտում Արբաչակովը 12 օտուրում առավելության հասավ Մեխիկայի ներկայացուցչի նկատմամբ: Առաջին անգամ Յուրի Արբաչակովը դարձեց Ռուսաստանի առաջին չեմպիոնը 1992 թ.: Նա դարձեց Ռուսաստանի առաջին չեմպիոնը 1992 թ.: Նա դարձեց Ռուսաստանի առաջին չեմպիոնը 1992 թ.: Նա դարձեց Ռուսաստանի առաջին չեմպիոնը 1992 թ.:

Մեծն Կարլը վերադառնում է

Լեզենդար արագավազորը և հեռացակորը Կարլ Լյուիսը, որը օլիմպիական խաղերի 8 ոսկե մեդալ է նվաճել, վնասվածի դաստարով անցյալ տարի մրցադարձը դուրս չեկավ: Կարլ Լյուիսը հայտարարեց, որ ընթացիկ մրցաշրջանում անդաման կմասնակցի Ասլանայի օլիմպիական խաղերին և կծգի հարսացնել մեդալների հավաքածուն: Ինչպես միշտ, նա հանդես է գալու 100 մ և 200 մ արագավազում ու հեռացակում:

Յուրի Ըահմուրադովը մարզական խոհերում

ՄՈՍԿՎԱ, 6 ՓԵՏՐՈՒՄ, ԱՐՄԵՆՊԵՍ: Օրես Ռուսաստանի Դաճարայան ընթացակարգի ֆեդերացիան հաստատեց մարզական խոհերի կազմը, որը երկրի ազգային հավաքականը նախադասարանելու է Ասլանայի օլիմպիական խոհերը դե կավարելու է ֆեդերացիայի նախագահ, կրկնակի օլիմպիական չեմպիոն, ընթացակարգի անվանի մարզիչ Իվան Յարիզինը: Խոհերի կազմում է նաև հայագի հանրահայտ մասնագետ Յուրի Ըահմուրադովը, որը երկար ժամանակ զլլավորում էր նախկին ԽՍՀՄ-ի ազատ ոճի ընթացակարգի հավաքականը և մեծ ներդրում ունի նաև Գայասանում մարզաձեռքի զարգացման գործում:

«Մեր մարզիկները լավ հնարավորություններ ունեն»

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՓԵՏՐՈՒՄ, ԱՐՄԵՆՊԵՍ: Գայասանի ազատ ոճի ըմբիշները շարունակում են նախադասարանել մարտանոցի Ռուդոլֆոստում կայանալիկ եվրոպայի առաջնությանը: Այս մրցաարի արդյունքների համաձայն, քաշիվելու են նաև Ասլանայի օլիմպիական ուղեգրերը: Ուղեգրին կարժամանակ այն ըմբիշները, որոնք իրենց կատարները կզբաղեն 1-8-րդ տեղերը: Մեկնաբանակով մեր մարզիկների առջև դրված խնդիրը, Գայասանի ազատ ոճի ընթացակարգի ղեկավար մարզիչ Քեմիլ Հախարյանը նեց, որ, չնայած դժվարությանը, այնուամենայնիվ, հայ մարզիկները լավ հնարավորություններ ունեն: Ռուսումնասիրական ծրագրում որոշ փոփոխություններ են արվել, որոնց նպատակն է ադաիտ վել ըմբիշների լավագույն մարզավիճակը եվրոպայի առաջնության շեմին:

2 միավոր 4 տարից հետո

ՄՈՍԿՎԱ, 6 ՓԵՏՐՈՒՄ, ԱՐՄԵՆՊԵՍ: Մոսկվայում ընթացող կամանց շախմատի խոհերի միջազգային մրցաարի մասնակցում է նաև Գայասանի 14-ամյա չեմպիոնի Լիլիթ Արբաչյանը: 4 տարից հետո Լիլիթը իր հաշիվին գրանցել է 2 միավոր: Վերջին դարձիպում նա ստիպեց վայր դնել զենեքն այնպիսի ծախված շախմատիստուտ, ինչպիսին է գրոմայստեր Ելենա Չաքալիթիկովան:

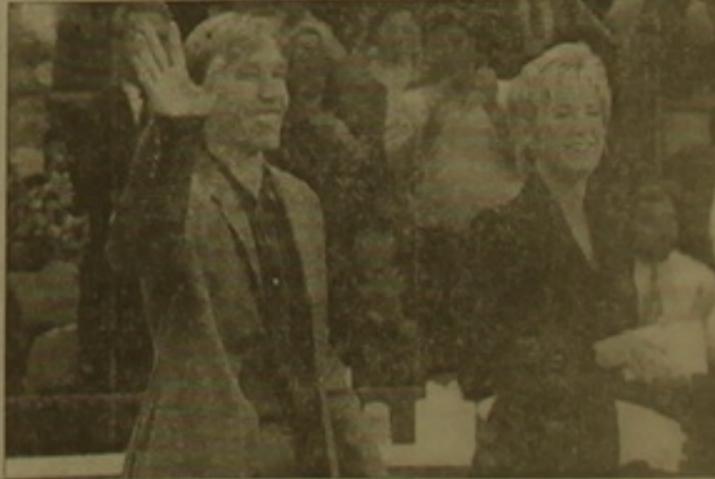
3 տարի անընդմեջ հաղթանակ

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՓԵՏՐՈՒՄ, ԱՐՄԵՆՊԵՍ: Երեք տարի անընդմեջ Գայասանի սուսերա մարիկները հաղթանակ են տանում Իրանում ավանդաբար անցկացվող իսլամական հեղափոխությանը նվիրված խոհերի միջազգային մրցումներում: Երկայուն Գայասանի հավաքականը ճաղկանում նախադասարանվում է այս տարվա մրցաարին: Ինչպես Մեծնոյսի թղթակցին հաղորդեցին 77 մեակույթի, երիտասարդության հարցերի և ստորի նախաարությունում, Գայասանի հավաքականում ընդգրկված են երկրի 9 լավագույն սուսերամարիկներ: Թիմը Իրան կմեկնի վեճուարի վերջին:

ՀԵՏԱՐԲԵՐԱԿԱՆ

Երեխա ունենալու համար ղաճարդն էլ անհրաժեշտ է

Նյու Յորքում ձեռի ունեցած «Մաստերի» զավարի հանձնման հանդիպումը արտոդարյանը, որդես դասվավոր հյուրեր հրավիրված էին նաև միս առաջ: Չղայնացած Բիլի Էլիեր Մարիան Նախարարությանի ուղղությամբ տրեքել էր. «Կու էլ փորձի երեխա ունենալ»: Մարիան լայն-

անվանի թեմիստիկներ Մարիան Նախարարությանի և Բիլի Էլիերը, որոնք մի Բանի տարի է, ինչ իսր հեզ չէին խոսում: Այդ միջոցառման մասնակց Մարիան և Բիլի իսր հաստարյան ձեռք մեկնեցին: Ինչո՞ւ էին զմեկը Նախարարությանի և Էլիերը մի օր Իվադեկիկայում տեղի ունեցած մրցումների ժամանակ, իսր նրանք իսր հեզ խոսում էին, դժվարին դայարաի ավարտից հետո Մարիան մոտենալով Բիլիին հարցրեց. «Ի՞նչ են գտնում երեխա ունենալուց»: Բիլի ըմբիշները էր մի Բանի ա

Մարիան (ձախից) և Բիլի լով հեռացել է մարզադասից: Վարդան հայտնի է, որ Մարիան Նախարարությանի ադյուն է մի կնոջ հեզ և նա առանց թագնեղու թագնեղու հայտարարել է իր սերը կամանց հանդիպող Բիլի Էլիեր Լյուիսը այսպես «լեռն լուծեց» Մարիան Նախարարությանից, հասկացնելով նրան, որ երկայուն ունենալու համար տրամադրել էլ անհրաժեշտ է:
 Սա է բնության օրենքը: Գ. Ա.
 Գլխավոր վարում է ՄՈՒՐԵՆ ԲԱՎՊԱՍԱՐՅԱՆԸ

ՅՈՒՐԻՍԿ

Կառավարական ճգնաժամը վերածվել է վարչադատության ճգնաժամի

ՎԱԿԱՆ ԳԱՐԵՅԱՆ

«Ազգ» փետրվարի 3ի համարում, անդրադառնալով Թուրքիայի ներառական խափնակին, բնութագրվեց սեղանակալի և կառավարության կազմելու դասակարգությունը Թուրքիայի համարվելու մասին: Դրան նախորդել էր Նեյմիթին Էրթանի համարականը: Այդ դասակարգությունը ներկայումս հանրապետության նախագահ Մուլթան Դեմիրելի կողմից հանձնարարված է «Մայր հայրենի» կուսակցության ղեկավար Մետր Զյլմազին: Արջին հանդիպումները և անցկացված Մեջլիսում տեղի ստացած քաղաքական կազմակերպությունների առաջնությունից հետո: Այդ կերպ ասած, կառավարական ճգնաժամը Թուրքիայում բարձրացվում է:

Քվում էր, թե դա հարթահարձան ամենակարճ ճանապարհը «Մայր հայրենի» կուսակցության միավորումն է իսլամադեմոկրատիայի կուսակցության հետ կառավարող կոալիցիայի կազմում: Մակայն ի՞նչ հավանական է թվում նաև այս արժեքները, թեև ղեկսնմբերի 24ի ընտրություններից հետո կառավարություն կազմելու հետևանքով Էրթանին ստիպել է քաղաքական կասարել հայացքների մեջ: «Արջին արդեն Ռեմիթից սկզբունքների դասակարգությունը և հանդես գալիս, ասելով, եթե Արթուրը ողջ լինել, ապա «Բարություն» կուսակցության բարձր էր անցնելու, այնուամենայնիվ, Թուրքիայի քաղաքական բյուրոսակները բարձրանում են կազմակերպված վերաբերվել ինչպես կասարված քաղաքական, այնպես էլ նրա իսլամ:

րի անկեղծությունը: Նույնիսկ «Եվրոպականիզմի» այսուհետ կոչված Էրթանյան ժողովրդի ի գրոս չի լինում գոնե մասամբ ցրելու այդ կասարը: Բայց ասկա է մեկ այլ հանգամանակ, որ իբրև խոչընդոտում է «Մայր հայրենի» և «Բարություն» կուսակցությունների համագործակցությունը: Դրան Մետր Զյլմազի վարչադատական անբիջիաններն են:

«Ազգ» փետրվարի 3ի համարում այդ հարցը ես բնագրի և սկզբնական անբիջիաններով էր դասակարգվում կառավարական ճգնաժամի ձգձգումը Թուրքիայում: Փետրվարի 5ին «Բարություն» կուսակցության ղեկավարությունը հանդես եկավ հայտարարությամբ և «Մայր

հայրենի» կուսակցության հետ կոալիցիայի կառավարության կազմավորումը հնարավոր համարեց միայն այն դեպքում, եթե վարչադատության դեմ զբաղեցնել Էրթանը: Մետր Զյլմազը քաղաքական կուսակցությունների ղեկավարների բարձր օրերը հանդիպելու է Էրթանին: Նրան այդ կերպ չի մնում, քան զիջել դասակարգում կամ էլ հրաժարվել վարչադատի արդեն զբաղեցնելու հավանականություններից: Դեմար է ասել, թե Զյլմազը որ արժեքներ կբերի, սակայն մի բան դարձ էր Չիլդերի ու Զյլմազի հավանությունների դասակարգումը կառավարական ճգնաժամը Թուրքիայում վերածվել է վարչադատության ճգնաժամի:

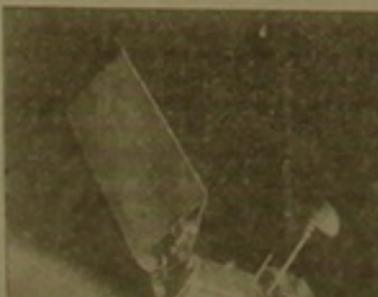
Թուրքիան նոր սանկեր է կուսակել Կիոտոյի հյուսիսում

ՆԿՈՒՄԱ, 1 ՓԵՏՐՈՒՐ, CNA: Կիոտոյի լրատվական գործակալությունը հաղորդում է, որ Թուրքիան ռազմա-վերս այս քաղաքակրթական ճգնաժամի մասին և գրահանվածներ են բեռնարկները բեռնարկված ձաճազոտա նախահանգում, որտեղից դրան հետագայում տեղափոխվել են կղզու հյուսիսային գրաված մյուս սարածներում: Կիոտոյի կառավարության բանբեր Յաննակիս Կասուլի դեպ տեղեկացրել է, որ այս փաստի մասին արդեն տեղեկացվել է ՄԱԿին և Անվտանգության խորհրդի մեծական անդամ 5 երկրներին, խնդրելով միջամտել: Ենթադրյալ, ինչպես դա հանդու է 1993 թ. նոյեմբերին Կիոտոյի ու ՅուՆեսկոյի միջև կնքված համաձայնագրի դասակարգության դասակարգումը, սանկերի ու գրահանվածի

կայի նոր կուսակցությունների մասին տեղյակ է դառնում նաև Արթուրի իշխանությանը: Բանբերն ավելացրել է նաև, որ նոր սանկերի առաջին բեռնարկումը կասարվել է հիմնադրի գիծերը, երբ ամենակարգված վիճակն էր սեղծվել ՅուՆեսկոյի ու Թուրքիայի միջև Էդյան ծովի Իմր կղզու միջադեմի հետևանքով: Այս առթիվ Կիոտոյի լրատվական գործակալությունը հիշեցնում է, որ դեպք 1995 թ. դեկտեմբերին իր սարելան զեկուցագրում ՄԱԿի գլխավոր Կասուլար Բուրոս Դալին Կիոտոյի բեռնարկված հասվածը ներկայացրել է որդես ամենախիտ ռազմականացված քաղաքում սեղակայված է 30 հազարանոց Թուրքական բանակ և 4500 քուր Կիոտոյի գիծեր:

Օրագրվում են նոր համաձայնագրեր թռիչքներ դեպի Մարս

Մարսի օուրը «Վիկինգ» սիեզերական աղաքային թռիչքից 20 արի անց գիտնականներն սկսել են նախադասարարել դեմի այդ անկեղծյան քվազող մոլորակը կասարվելի նոր թռիչքների ՄԱԿ, Եվրոպայի և Ռուսաստանի սիեզերական գործակալությունները ծրագրում են զալի սասնամայում մի ամբողջ բար անօդայու վայրել ներ կազմակերպել Մարսի վրա: Այդ մասին հաղորդվեց Լոնդոնում «Մի բա» հիմնադրի կազմակերպած խորհրդակցությունում:

խորհրդակցությունի նախագահ, ավստրալացի ոլորձետուր Մալկոմ Ռուդերն ասաց, որ ներկաների մեծամասնության կարծիքով Մարսի վրա կյանքի այծյան կամ երբեմնի գոյությունը բա հավանական է: Ռուսի սիեզերական թռիչքների գլխավոր խնդիրներից մեկը լինելու է կյանքի դասակարգված անկեղծյան հետքերի որոնումը:

Կալիֆորնիայի Էյմի անվան հետազոտական կենտրոնի մասնագետ Տեկ Զարմերի խոսքերով, որը NASA ում գլխավորում է մարսյան նախագծի առաջնությունը, «Մարս դասակարգված» սիեզերական առաջին թռիչքն սկսվելու է այս արվա դեկտեմբերին: 1997 թ. հուլիսին դրանից փոքր արի կից Վի Մարսի յուրացած գետերից մեկի գետաբերանում:

Պարզունակ միկրոօրգանիզմների մասնագետները մի անհի փաստարկ են բերում Մարսի վրա կյանքի գոյության օգտին: Մարսի երկրաբանական դասակարգումը ցույց է տալիս, որ մասնական կեն ճաճակված է եղել օվկիանոսներով և գործող հրաբուխներով: 3 մլրդ արի ասաց, երբ երկրի վրա սկսվեցին զարգանալ դասակարգվածները, Մարսում ծագեցին մոտավորապես նույնիսկի դասակարգվածներ: Երկուսուսու Մարսի մակերեսային յուր է, սակայն

Սազիկ առյուսամբները գինարարվում են

ԴՈՒՐԱՆԵ, 6 ՓԵՏՐՈՒՐ, ՓԱՍՏԱԼ: Տասն օր ասաց առյուսամբություն բարձրացած սազիկ մարտիկները սկսել են դուրս բերել իրենց գոյամբերը գրավյալ ալաններից: Զինարարում ու առյուսամբությանը մասնակցած անձանց ներում ընդունելը համաձայնեցվեցին, երբ գինյալների դասակարգված դասակարգված զեկուցագրում մի բար բարձրասիճան ղեկավարներ: Զինյալների առաջնորդ հուդայերդիեդը գոհունակություն է հայտնել այն առթիվ, որ դասակարգված են արվել փոխվարչադատ Ռաբայդուլանը և նախագահ Ռահմոնովի մի բար արակիցներ:

BBC-ի դեպի ֆինանսավորումը կկրճատվի

Անգլիական «Բի Բի Սի Ռուդը Սերվիս» ռադիոկայանի ունկեղծների թիվը ներկայումս ռեկորդային է 140 միլիոն, որ անցյալ արվանից 5 տկոսով ավելի է: Վիճակագրությունը չի ընդգրկում Աֆրիկայի և Ասիայի իր շիքները, Իրանի և որո արի երկրների բնակիչներին, որոնցում նույնպես հեռարձակվում են BBC-ի հաղորդումները: Ռադիոկայանի սեփական Մեծ Զանգերի խոսքերով, վիճակագրությունը վկայում է, որ ներկայումս յուրաքանչյուր ունկեղծի «արժեքը» արելան կազմում է մեկ ֆունտ շից էլ դասակարգված: Այդուհանդերձ, Մեծ Բրիտանիայի կառավարությունը ծրագրում է վերանայել ռադիոկայանի հասկացվող միջոցների յալից և 1997-1998 թթ. դրան կրճատել 20 միլիոն ֆունտով:

Բերլուսկոնին ցուցմունքներ է տալիս... Եւ հարված ընդունում ծնոսին

ՀՈՒՐ, 6 ՓԵՏՐՈՒՐ, ԱՐՄԱՆՊՐԱՆՆԱՍՈՒՄԱՍՈՒՄ: Իսպաիայի հեռուստատեսային արվան և նախկին վարչադատ Սիլվիո Բերլուսկոնին ծնոսին հարված է ասացել ռոդիլ իմաստով: Զանխամսամված, ինարկե: Կասանիայում Խայագած դասակարգության ընթացում, որն ասացել է «Մեծ արջ» անվանումը քանի որ մեղադրյալի արթին նստած է մալխայի 168 ներկայացուցիչ, Բերլուսկոնին դասակարգված է դասակարգի հարցերին զանգեսները զադեսի սիդիլիքալի հետ իր ֆինանսական «կայսրության» իր գոյություն ունկեղծ կադերի մասին: Դասարանի դասիլիքը դուրս գալիս նրա վրա է նեխվել լրագրողների մի խումը: Պեսական ՌԱԻ հեռուստարկերության փորպայան քրթակիցը, նախկին վարչադատի կոլիցն սեղ գրավելու «քայմարից» սահագած, այնուհետ է գործել ծեղեղով, որ բարձ-

բախտով ամբողջ բախով հարվածել է Բերլուսկոնիի ծնոսին: Արջինս յալել է բարձրախոսը բխարված լրագրողի ծեղից: Հետ, ինարկե, վերս դարձել է քրթակիցն ախաստների գործիք, և, այնուամենայնիվ, որքասալանկ նրա հարցերին:

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Զ

Տրվում է Իրանի քաղաքացի Սուհամեդ Նադի Սոֆիանի 2ուժորդին, որ նա 15.01.1996 թ. դիմել է ՆԳ բաժին իր անվամբ անձնագիրը կորցնելու կադակցությունը:

Տրվում է ներկայացնելու Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանանուն:

Շեղակիցի քրթակից ՆԳ բաժին ղեկ և Ա ՍՈՒԹԱՐՅԱՆ 15 հունվարի 1996 թ.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է երկհարկանի սեփական տուն Տնամերձ հողամասով (7 սենյակ), հեռախոսներ 55-63-62, 57-40-23: Հասցեն, Արարելյան փող., տուն 173 (Զարեհի և Գնունու փողոցների հասման սեղում):

Arminco
Global Telecommunications

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՑԱՆՑ

ԱՐՄԻՆԿՈ ԱՅՆ ԱՊԱՅՈՎՈՒՄ Է.

- ✓ Էլեկտրոնային փոստ (E-mail)
- ✓ INTERNET հարուստ սվյալների քաղայի մուտք
- ✓ Օպերատիվ ինֆորմացիա ամբողջ ախարհից Զեր կոմյուտերի կրանի վրա
- ✓ Հնարավորություն Զեր մասին տեղեկացնելու ամբողջ ախարհին

Սեր հասցեն.
Երևան, Իսահակյան 28, 3 հարկ
☎ 52-63-26, Fax: 28-50-82
E-mail: support@arminco.com.

SARDARAPAT Co. LTD

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է

ՈՐՈՐԳ ԶՎԵՐԹՈՎ

ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ
14 ՕՐ ԱՈՒՆՑ ՀՅՈՒՐԱՆՈՑԻ

7 ՕՐԿԱ ԳՐԱՎԻՉ ԵՄՓՈՐՈՒԹՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ԹԵՎՐԱՆ-ԵՐԵՎԱՆ

3 ասղանի հյուրանոց, կսկրտիանի
Էրևանի և Իրանի ճանաչման վայրեր.
սկսող, օրական 2 անգամ

Հասցեն: Ղեկերդի, հյուրանոց, 22դ. մարտիկներ, 327 ծիցով
Մանրամաս տեղեկությունների համար զանգահարել
55 05 82: հեռախոսահամարով